

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Metaphysicam, id est, Scientiam de Ente incorporeo, seu
transnaturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

VI. Argumentorum contra easdem assertiones vltior solutio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95247](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95247)

aliam differentiam nominatam scilicet adæquatè sumptam intima ratione ac penitus transcendendi ab ente statuiamus.

CAPUT VI.

*Argumentorum contra easdem assertiones
ulterior solutio.*

56 **I**llud etiam aduersus duas priores assertiones nostras superius positas non mediocrem difficultatem ingerit, quod non pauca rationes quibus probauimus, differentias occultas, ac innominatas entis formaliter expertes esse, hoc ipsum de apertis, ac nominatis probare videantur. Quocirca sit quartum contra nos argumentum huiusmodi. Aliquæ rationes communes nominatæ, cuiusmodi sunt ens, res &c. non includant quidditatiuè differentiam vllam, sed ab omni præscinduntur, ac sunt rationes conueniendi simpliciter simplices: ergo è conuerso aliquæ differentia, non innominatæ & occultæ, vt superius perperam inferebamus (quæ enim est harum cum superius rationibus conueniendi, iisque notis & nominatis recta comparatio?) sed aperta ac nominibus suis distinctæ, eius erunt genij, vt conceptum entis aut rei aliamve conuenientiam intimè & quidditatiuè non cohibeant, contrà quam c. 3. asseruimus. Respondeo, quod rationes communes entis & rei nullam differentiam penitus & intimè inuoluant, argumento esse potest, ne è contrario quædam differentia rei & ens quidditatiuè claudant: eiusmodi autem differentia cum nequeant esse nominatæ, propter rationes à nobis superius c. 3. allatas, relinquitur vt solæ differentia proprii nominis expertes rei & ens ita excludant. Quapropter dicta loco nuper citato sufficientem exhibent rationem discriminis, inter conceptus nominatos ex vna parte entis & rei, & ex alia differentiarum perfectatis, inherentiæ & aliarum similium; proinde ab illis ad has non bene arguitur. Quod si ulterius pergas ac rationem postules, cur nam res & ens, in quibus omnia omnino conueniunt & nullatenus differunt, nominibus notentur suis, è contrario verò differentia simpliciter simplices & omnis expertes conuenientia, nominibus significantur nullis sibi propriis, etiam si re ipsa dentur, huius causa, cap. sequenti, eaque satis probabilis afferetur: quamuis, vt ingenuè fatear, abunde sit id voluisse priores, ac præter eorum arbitrium, penes quod est ius & norma loquendi, nulla sit alterius causæ necessitas.

57 **Q**uintum argumentum: risibile, quamuis sit differentia nominata, tamen non est intimè ac formaliter ens: ergo &c. antecedens suadetur; quoniam risibile non prædicatur in quale quid, sed in quale tantum, quandoquidem est proprium hominis & non eius differentia constitutiva: at prædicaretur in quale quid, si ens intimè ac formaliter includeret; in quale, quæ est natura proprii quam necessario sibi vendicat: in quid, quæ est natura entis, quod in eo per se primo modo ac summè inclusum, vti in quid prædicatur (quid enim cuius est magis quidditatum & essentiale quam ens?) ita etiam illud facit in quid quodammodo prædicari. Vbi præterea ratio à nobis superius adducta ad probandas differentias innominatas entis expertes, nominatas eius participes impugnat, & in nos efficaciter retorqueri videtur. Sed responsio in proclui est: proprium enim, cuiusmodi est risibile, aut sumitur adæquatè & quam latè patet; atque ita prædicatur in quale quid, in quale ob proprietatem; in quid ob entis inclusionem: aut sumi-

tur inadæquatè & penes solum id quod enti & cuius alteri gradui essentiali superaddit, eo quidem additamento genere quod peculiari nomine caret; atque ita prædicatur in quale tantum, non contingenter sed necessario. Quod autem proprium hoc posteriori modo sumptum debeat prædicari in quale tantum non priori, cum tamen de hoc solo non vero de illo argumentum factum procedat, hac ratione demonstro, haud magis oportet prædicari proprium in quale tantum, quam genus in quid tantum, vt vero verius; at genus adæquatè sumptum non dicitur in quid solum, ita enim præter naturam genericam includit genereitatem, quæ vt est extrinseca & accidentaria rei cognita, ita facit denominationem generis adæquatè sumptam, non in quid duntaxat sed in quale prædicari debet ergo accipi inadæquatè quodammodo genus, vt in quid tantum enuncietur quare similiter proprium, cuiusmodi est risibile, non adæquatè sumptum, sed inadæquatè hoc postulat, vt in quale duntaxat prædicetur. Hinc constat, rationem nostram supra c. 4. decimo loco positam in nos minimè posse retorqueri, nam inter vltimum & partialem risibilis conceptum ente prorsus immunem, ac totum risibile enti peritum, quæ potest esse paritas: aut esto hoc in quale quid prædicari debeat, qua doctrinæ consequentia tenemur id ipsum de illo admittere?

Sextum argumentum: vnum est passio siue proprietas entis: ergo non est quidditatiuè ens; aliàs esset passio sui metipsum: & tamen est differentia nominata: ergo, &c. Sed hoc argumentum solum probat includi aliquid in vno quod non sit quidditatiuè ens, aut quod perinde est vnum inadæquatè distingui ab ente quod nos vltro fatemur. Si autem vergeas, non vnum absolutè & adæquatè sumptum, sed partialem quendam, & vltimum eius conceptum dici debere proprietatem entis, vltima enim hæc, non tota ratio vnus, per nos ab ente distinguitur, bifariam potest responderi: primo fortassis ita se rem habere sicut replica intendit, solamque rationem vltimam & innominatam vnus esse passionem entis, & quories vnum dicitur eius proprietas, illud supponere non pro toto suo significato, sed pro aliquo, nimirum eo quod enti superaddit, haud secus ac cum dicitur, *homo currit*, homo non pro omni, sed pro aliquo supponit, aliàs ei propositioni falsum subesset, & haud aliter atque cum dicitur, *homo est nomen*, eadem particula, *homo*, non pro se & pro re sibi subiecta, sed pro se sola substituitur: Secundo rationem vnus absolutè & adæquatè sumptam et si similibus modis non distinguatur ab ente, at ab eo esse inadæquatè & secundum quid distinctam: sufficere autem hanc qualemque distinctionem, vt eiusmodi ratio sit proprietatem entis; namque rei cuiusvis proprietatem quævis satis habet ab ea inadæquatè distingui. Declaraturque exemplo: esse calidum octavo gradu est proprietatem realis & physica ignis, à quo tamen physice & realiter non distinguitur, nisi ad summum inadæquatè & penes eius denominationis formam: quidni ergo vnum absolutè usurpatum nequeat esse passio logica entis? quamuis ab eo logicè & ratione nostra, nisi inadæquatè, & quoad vltimum conceptum, quem ei superadiicit, distinguatur.

Septimum argumentum esse potest aduersus nos, aliud quo fere cōtra authores alios c. 3. ad seius finem vsi sumus. Compositum physicum ac reale resoluitur in partes nominatas, quarum neutra realiter aliam includat, homo v.g. in corpus & animam: compositum ergo logicū & solius rationis resolui debet in partes inuicem ratione distinctas easque; nō nominum inopes, sed nominatas: eiusmodi autem partes in substantia, quam compositum intentionale seu logicum esse supra passum

sumus ac nemini non fatendum probauimus, haud alia sunt, quam ens & perfectas: hac ergo illud quidditativum excludit, ab eoque ratione ratiocinata distinguitur. Respondeo; duplex desiderari potest proportio, compositum reale inter & intentionale, seu physicum ac logicum: prior est, ut quemadmodum partes unius realiter sunt distinctae, idque mutuo & alternatim, ita etiam alterius similem distinctionem rationis siue virtualem habeant: posterior est, ut sicut partes unius prout inuicem realiter distinctae nominibus etiam distinguuntur, ac fecernuntur diuersis propriisque, sic partes alterius, ut rationes diuersas, ita quoque propria ac diuersa nomina sortiantur. Priorem proportionem libens admitto, ut pote eam ex qua verioris sententiae pars tertia magna cum verisimilitudine, & probabilitate colligitur: cur autem posteriorem abnuam, cap. sequenti ex professo constabit; vbi quae dicenda sunt, quoniam non longe absunt, haud opus hic vel leuiter insinuari.

60 Octauum argumentum ex Scoto: si rationale, verbi gratia, (par autem est ratio cuiusvis alterius differentiae nominatae) est formaliter ens, conueniet cum hinnibili, & simul ab eo differet ac dissidebit: ergo habet conuenientiam, & differentiam aliquam: rursus haec differentia à rationali inadæquate distincta, erit pari iure formaliter ens: ergo resoluitur in aliam differentiam à se quodammodo distinctam, & haec pariter in aliam, & sic in infinitum, quo nihil fingi potest absurdius. Hoc argumentum male torquetur necesse est eos qui inter differentias nominatas & nominum expertes nullum discrimen agnoscunt: ac nobis, qui inter eas multum interesse putamus, negotium non facessit: etenim, esto rationale resoluitur in aliam differentiam innominatam à se inadæquate distinctam, haec tamen in principiis nostris irresolubilis est in aliam, quae ei superaddita aliquam eius conuenientiam & latitudinem coerceat, cum sit omnis conuenientiae immunis, ac differentia simpliciter simplex atque vltima: vnde processum in infinitum è vestigio impedit, & veluti in primo limine facit consistere. Adice quod non perinde ac aduerialij processum illum differentiarum in infinitum omnino improbabile esse nos iudicemus: quo autem iure, huius tract. capite postremo constabit.

61 Nonum argumentum: quidquid alteri adiacet, quidquid ei consignificat, id ab eo quidditativum distinguitur: nihil enim omnino sibi ipsi adiacet aut consignificat: alit differentia nominatae entis, cuiusmodi sunt, *per se*, *in alio*, *à se*, *ab alio*, adiacet enti, eique consignificant: sunt namque casus obliqui, qui ut voce metris interprete, sic etiam mète & re ipsa prout mentaliter cognita ac denominata, recto suo seu nominandi casui nequeunt non adiacere, & consignificare: ergo ab ente formaliter distincta sunt, & quod consequens est, ab illo intime non transcenduntur. Confirmatur, & declaratur: etenim terminus syncategorematicus veluti omnis, nullus, aliquis, distinguitur quidditativum à termino categorematico: sed non alia de causa nisi quoniam ei adiacet & consignificat, sic ut nisi in eius consortio non possit vspiam subiecti aut praedicari, ut in Dialectica latè à nobis ostensum est: differentia ergo entis, *per se*, & *in alio*, *à se*, & *ab alio*, quae est earum respectu illius adiacentia, & consignificatio ex ipsarum obliquitate proficiens, non poterunt ab illo non quidditativum distingui, non eius transcendentiam intimam non respicere. Porro vtriusque termini distinctio quidditativa, ac formalis constat: tum quia omnes dialectici terminum in categorematicum & syncategorematicum diuidunt: at nulla diuisio commode fit in partes

R.P. Richardi Lyncei, Philosoph. Tom. III.

subiectiuas omnino synonymas; fac enim v.g. ferrum in ensem & gladium, aut animal irrationale, in brutum, & belluam secari; & quis illico talem diuisionem sibi non excipiet? praedicti ergo termini in synonymis numerandi non sunt, adeoque formaliter distinguuntur: rursus vtriusque definitio est omnino diuersa, ut constar ex communi etiam dialecticorum consensu, & à nobis ex B. Thom. 1. parte quaestione 3. art. 3. in loco declaratum est: quae autem diuersimode finiuntur, ea procul habent synonymiam omnem, ut vel exemplo animalis & rationalis, aut rursus & rationalis clarescit.

Hoc quoque argumentum aliis longe magis 62 quam nobis infestius est, iis scilicet Thomistis qui omnem entis abstractionem ac distinctionem à proximis differentiis suis negant, & harum ab illo vicissim: ita enim si res habet, sicut opinantur aut potius comminiscuntur, quanam poterit superesse adiacentia conceptuum obiectiuorum per voces rectas & obliquas significata, vbi vtrique nisi vnus & indiuisibilis est conceptus obiectiuus. Atqui differentias illas inadæquate distinguimus ab ente, & huic eas adiacere istiusmodi distinctionis beneficio fateamur; quam nobis potest difficultatem aut molestiam id genus argumenti creare? Damus ergo quandam inadæquatam distinctionem inter ens & eius differentias nominatas, *per se*, & *in alio*, *à se*, & *ab alio*, necnon etiam adæquatam inter ipsum illarumque vltimos ac parciales conceptus: quod si prior distinctio spectetur, sicut eiusmodi differentiae dicuntur tales absolute, etiam si inadæquate tantum sint rationes differendi, & omnem conuenientiam non excludant, cur similiter dici nequeant absolute adiacere enti, esto inadæquate tantum ei adiaceant, & aliquid quod ei rigorose loquendo non possit adiacere, videlicet ipsum ens includant? sin autem spectetur posterior distinctio, quae cum priori necessaria ratione cohaeret, fortassis obliquitas horum casuum *per se* & *in alio*, *à se* & *ab alio* nil aliud arguit, quàm vltimos ac parciales eorum conceptus obiectiuos, ut adæquate distinguuntur ab ente, sic ei etiam strictè adiacere, quidquid sit, an haec denominatio in differentias absolute ac totaliter sumptas quodammodo redundet: consignificatio ergo & adiacentia differentiarum entis, non huius & illarum distinctionem à nobis negatam, sed eam quae nobis in confesso est duntaxat concludit.

Decimum argumentum: quemadmodum se habet 63 animal ad rationale, v. g. & hinnibile, ita ens ad *per se*, & *in alio*, ac *à se*, & *ab alio*: sed animal praedictas differentias suas, et si nominibus propriis sint distinctae, haudquaquam transcendit: ergo nec ens suas, quamquam notae sint atque nominatae. Maior videtur perspicua: minor in Dial. 1.9. latè probata est; & vel inde constar, quod alias definiti possit, & deberet homo per solum rationale, & equus per solum hinnibile, nulla animalis facta mentione, aut adiectione: siquidem illud prius foret totum animal rationale, sicut ad explicandum sufficienter hominem oportet *rationale*, ut exploratum est: animal, quia ab eo prorsus transcenditur: hoc etiam posterius eadem de causa esset animal hinnibile, ac proinde sufficiens equi definitio.

64 Sed in primis citato l.9. Dial. luculenter constabit, animal differentias suas nominatas transcendere: atque ut alia ibidem deliberanda praetermittam, rationalitas hominis propria non est vis intellectiva qualiscunque, sed ea merito cuius dependenter à sensibus & phantasmatis intelligimus: quidquid autem ita est intellectuum eo ipso formalissime sensitiuum & consequenter animal est: rationale ergo nostri proprium est

est quidditativæ animal. Porro de hinnibili siue principio specialium sensationum equi id ipsum magis claret. Quocirca animalis exemplum ab aduersariis obiectum, ipsis potius quam nobis obest, atque eo transcendentia entis eiusque in differentiis suis nominatis inclusio commodius potest propugnari quam impugnari: ratio autem aduersus animalis transcendentiam adducta in simili soluta est paulo supra, hoc cap. cum de definitione substantiæ per ens per se ageremus.

65 Rursus secundo, tamen si animal differentias suas nominatas nequeat transcendere, idque gratis permitamus diuersæ opinionis authoribus, alia tamen entis ratio & conditio debet esse. Quo enim aliquod prædicatum est logice ac ratione nostra simplicius, quo minus ita compositum crassumque, eo magis transcendit obuia sibi subiecta, iisque magis & intimius sese immiscet, haud aliter atque in rebus physicis contingit, eas, quæ magis simplices subtilisque sunt, verbi gratia ignem & ærem, quæque versus facile penetrare & cuncta transcendere, ac per minimas tenuissimasque rimas sibi iter aperire: contra vero corpora crassa, & multarum partium mole in densitatem compacta, haud ita inoffensum facilemque cursum habere, ac multa illis inuia inaccessibleia esse. Ens autem est prædicatum simplicissimum, cum omnem omnino compositionem excludat, quippe quod vniuersalitatis suæ beneficio à differentiis omnibus, vnde componi posset, abstrahitur: animal vero, cuius vniuersalitas non est tanta, simplicitatem tantam non habet, estque ex variis gradibus metaphysicè, velut aptius dicam, logicè compositum: quomobrem nil mirum, si ens plusquam illud transcendat, adeoque in differentiis suis nominatis intime includatur, esto animal ad suas nequeat penetrare.

66 Vndecimum argumentum: possumus concipere perfectiorem, verbi gratia, & non concipere quod sit ens, imo hoc in dubium vertere, aut etiam cum nonnullis authoribus mox referendis inficias ire: conceptus ergo formalis vnus est separabilis adeoque distinctus à conceptu alterius: ergo etiam conceptus obiectiuus vnus & alterius erit multiplex & diuersus, scilicet per denominationem à formali vtriusque: alter ergo ratione nostra ac formaliter non clauditur in alio, nec eum transcendit: quo argumento, à nobis infra tract. sequenti probabitur, ens è contrario non transcendendi, sed abstrahi à differentiis suis, & has de illius quidditativæ conceptu nequitiam esse.

67 Respondent ij, qui entis transcendentiam adæquatam, eiusque in vltimis differentiarum rationibus, & quamlibet additis recessibus inclusionem tuentur, eamque formalem & quidditativam; sicut homo est quidditativæ & formaliter animal rationale, tamen ab eo præscindi possit, ac dignosci aliquem esse hominem, quin eum esse animal rationale appareat, ita similiter quod perfectior, an sit ens ignorato, nihilominus cognoscatur, eius ab ente distinctionem formalem & quidditativam nullatenus arguere. At hi nisi & ego fallor haud ægre possunt refelli quoniam præcisio illa hominis ab animali rationali ex imperfecto nostro cognoscendi modo, tamen si non arguat hominem quidditativæ sumptum non esse formaliter animal rationale, ab eonec ita distingui, ac necessario conficit in homine esse alium conceptum non quidditativum & primarium, sed secundarium, distinctum formaliter ab animali rationali, & qui hoc latente appareat, rationemque ac notitiam sui permittat, cum videlicet, quo refertur homo ad isthæ acci-

dentia communia sensibus obuia, eiusque à cæteris animalibus exterius distinctiua: pari ergo ritu in perfectitate aliquis saltem debet assignari conceptus obiectiuus, tamen si non primarius, ac secundarius, qui sit ab ente formaliter diuersus: nullum autem aduersarij admittunt, vel consequenter possunt. Adice quod eadem ratione turri possent, differentias esse de conceptu quidditativæ ac formali entis, quo tamen nihil magis auersantur.

Alij secundo respondent, deludi nos similitudine vocum, & quoties videmur concipere perfectiorem sine ente, non rerum hanc præcisionem esse, sed vnus nominis ab alio, eius videlicet quo perfectior, ab eo quo ens significatur. Contrà: quoniam in hypothesi argumenti me læt, an id quod cognosco sit ens: aut ergo ita latente & ignorato ente perfectior prout est vera ac realis differentia à me cognoscitur? atque ita non solum nomen à nomine, sed res significata ab alia re præscinditur, contrà quam solutio supponit: aut cum læt ens, cur obsecro perfectioris nomen cognoscitur? & ita si non manet eadem difficultas ac alia maior emergit: quando enim perfectioris, eiusque exterior nota præscinditur ab ente, etiam si sit vere ac realiter ens, cur obsecro perfectior ei nomini subiecta, quantumvis sit re ipsa ens, ab eo tamen quidditativæ ratione præscindi nequeat, atque illo latente cognosci? Præterquam, quod eodem sustineri modo posset, differentias includi formaliter in ente, & hoc ab illis abstrahi non posse, nimirum si quæ rerum significatarum videtur, ea duntaxat nomen præcisio esse dicatur.

Quocirca respondeo, perfectiorem totam nunquam concipi non concepto explicite & clarè conceptu entis, neque de hoc dubitari, quoties illa apparet: quod autem videamur nobis illam sine ente concipere, ex eo provenit, quod vltimam & innominatam perfectioris differentiam ab ente abstrahamus: cum enim perfectior differentiam eiusmodi non re tantum, sed ratione & quidditativæ includat, si non ex toto, at saltem inadæquate & aliqua sui parte, talis tantaque vtriusque indistinctio & identitas facit, vt vnus abstractionem modumque imperfectum eius concipiendi, alteri etiam tribuamus. Quod si respectus potentia visua ad suum obiectum, eiusque cum illo intentionalis connexio in causa est, vt quæ potentia accidunt ea in obiecto ipso geri puremus, cumque navigationis v.g. motum incipimus, tellurem à nobis visam, licet immobilem moueri tamen, fugere arbitremur, quod respexit Virgilius *Æneidos* lib. 3.

Provehimur portu, terræque urbesque recedunt.

Quid mirum, si propter maiorem connexionem, identitatis scilicet, eiusque non tantum realis sed etiam rationis, fuga illa differentia innominata ab ente, eiusque ab illo abstractio, toti perfectiori, quamuis communis non sit, nobis tamen esse videatur? Neque verò solutione ista possunt vti, qui ens abstrahi à differentiis suis negant, quasi non totum ens sed aliquid illius à differentiis re vera abstrahatur, quoties apparet nobis, aliquid esse ens, non tamen an sit per se vel in alio, substantia vel accidens: etenim ens est simplicissimum quidam, & indiuisibilis conceptus obiectiuus, omniūque partium illud ratione componendum expers, nec nisi huiusmodi convenientia simpliciter simplex, entis nomine significatur, vt infra late constabit.

Duodecimum, ac postremum argumentum. Perfectior, siue modus essendi per se est vera ac mera negatio essendi in alio, vt docet Soncinas libro 4. metaphysic. quæstione 1. ad 2. & quæstione 19. ad 7. & libro 5. quæstione 14. sed omnis vera negatio distinguitur realiter ab ente positivo ac reali, qui

qui enim fieri potest, ut nō ens sit realiter ens, aut priuatio, positio: perfectas igitur ita est distincta ab ente, quod cōtrahit: proinde nequit ratione nostra transcendit ab ente, aut hoc de illius quidditatio conceptu esse: quæ enim realiter distincta sunt, hæc ratione eadem esse non possunt, vnamve quidditatem sortiri. Perperam ergo videmur asseruisse omnem differentiam nominatam entis ab eo transcendendi, & quidditativæ possideri.

72 Cæterum hallucinari Soncinatem, & perfectitatem, qua contrahitur ens & constituitur substantia, non esse quid duntaxat negatiuum, sed saltem realiter loquendo ens positium, verumque censet B. Thom. 1. Contra gentes cap. 25. Scotus in primum. dist. 3. q. 3. Ferrarientis citato contra gentes loco. Suarez disp. 2. Metaph. l. 6. Hutardus disp. itidem 2. Metaph. l. 4. §. 27. Auerſa. q. 17. Log. l. 1. §. ad explicandum verò & alij communiter. Probatur autem hæc doctrina, & simul falsitatis conuincitur id principij, cui contrarium argumentum innititur. Nam primo substantia componitur ex solis substantiis, quæ paramia ab omnibus recepta, eius sensus si sit, quamlibet partem substantiæ constitutam debere saltem realiter esse substantiam, cuius est, atque manifesta: hoc enim ipso quod materia & forma rationalis substantiam hominis constituunt, eas etiam realiter esse substantias intelligitur, & hoc posterius cum eo priori necessario coheret: sed perfectas simul cum ente substantiam constituit: ergo ad minimum realiter substantia, & ens proinde, debet esse. Rursus eadem ratione differentia increati ens ad Deum contrahens erit mera negatio, & non ens realiter, adeoque malum quid, & imperfectio: quid enim non ente imperfectius & Physicè peius? consequens autem est falso falsius, aliàs Deus, qui haud dubie constituitur intrinsece, & essentialiter per eiusmodi differentiam, ac definiti solet ens increatum, aliquam eo ipso imperfectionem & malitiam Physicam sibi intrinsecam & essentialem habebit, quod tamen cum ratione Dei summique boni manifeste repugnat. Præterea totum reſiliens ex substantia, & accedens v.g. album dicitur, & est ens per accedens, denominatione debiliorem utique partem sequente: similiter ergo totum quod reſilit ex ente positium & negatione siue non ente, potius non ens & negatio, siue ens rationis, quam ens positium & reale dicendum erit: at iuxta Soncinatem substantia ex ente & perfectitate coalescens, eo ipso simul cum ente negationem includit: haud ergo dicenda aut censenda est ens reale ac positium, led negatiuum vel solius rationis, contra quam ipse cum cæteris authoribus & vera ratione edocet. Item accedens, aut constituitur positium & reali differentia, eamve enti superaddit, aut non? si primum, ergo substantia etiam simili differentia & non negatione constitueretur, aliàs erit imperfectior accidente, ens enim cum negatione sibi iuncta decedit perfectionis gradu enti per positium ac realem differentiam contracto cuiusmodi est accedens. Sin autem secundum? ergo committitur circulus vitiosus, dum substantia definitur ens per se, id est habens negationem inherentiæ, siue essendi in alio, & accedens è contrario ens in alio, id est habens negationem perfectitatis. Ad hæc, multæ perfectiones positivæ ac reales explicari solent nominibus negatiuis; tales sunt in Deo infinitas, immensitas incomprehensibilitas, &c. Quamvis ergo perfectas voce tenus præferat negationem scilicet essendi in alio, quæ fuit Soncinati erroris occasio, nihilominus erit positium, ac realis perfectio.

R.P. Richard Lyncei, Philosoph. Tom. III.

C A P V T VII.

Argumenta aduersus tertiam nostræ sententiæ partem diluuntur.

73 Tertia pars nostræ opinionis erat, in omnibus differentis, quas nouimus & nominamus, alias occultas & innominatas latere, quæ quidem neutiquam transcenduntur ab ente, atque in hoc à manifestis dissident. Aduersus quam doctrinam sit primum argumentum, à nobis eam sine fundamento vilo confictam esse, ad aliquam non transcendentiam entis tuendam, cum tamen rationes cap. 3. Superius factæ omnem omnino impugnare videantur. Quid autem aliud hoc, quam discordes sententias in concordiam reuocare velle, atque ad vtriusque difficultates fugiendas latibula querere, & aras erigere ignoto Deo? Nam si quæ sunt eiusmodi differentie entis expertes, & formaliter ab eo distinctæ, cur vt interius concipiuntur, sic etiam exterius proferri ac nominibus suis representari nequeunt? cur in perpetuis veluti tenebris iacent, lucemque reformidant? vt partes Physicæ ac reales, cuiusmodi sunt materia & forma propriis & distinctis significantur vocabulis, quidni etiam partes Logicæ ac solius rationis, realem compositionem imitantes, videlicet ens & differentia quæuis ei superadditæ iam rationale, nisi ratione nostra non distinguitur ab animali, & sensibile à viuente, & vniuersum differentie infimæ à subalternis: & tamen quælibet earum proprias habent notiones, quibus aliæ exterius fecerantur ab aliis: quin etiam homo & animal, animal & viuens, viuens & substantia, hæc & ens ne ratione adequata distinguuntur: & nihilominus peculiaria sibi ac diuersa nomina vendicant: quod ergo distinctio illa entis ac differentiatum, harumque ei accessio sit tenuis valde ac solius rationis, neutiquam arguet, eas propterea occultas ac nominum inopes esse. Denique ens, pro vt condistinctum ab eiusmodi differentiis, propriam habet nomenclationem: cur igitur eam non habeant è conuerso differentie illæ pro vt ab ente distinguuntur. Nam hæc si sunt vltimæ suapte natura, ac rationes differendi simpliciter simplices, & in alias porro irresolubiles, ita & ens est vltima ratio conueniendi, ac simpliciter simplex; hanc tamen, non obstante eius vltimitate vt sic dicam, non mens nostra modo, sed etiam lingua assequitur, & non obstante eius simplicitate ac veluti exiguitate discernit: quidni ergo & illas, quantumlibet remotæ, ac simplices, tennesque videantur.

74 Quamquam hoc argumentum satis plausibile sit atque popolare, illud tamē qui penitus introspectat, parum in eo, quantum arbitror, aut nihil soliditatis comperiet. Vt autem singulæ eius partes suo ordine aggrediar, imprimis cur nefas sit, inter extremas oppositasque sententias, mediam quandam sequi, & ambas ita ad temperiem & mediocritatem redactas quodammodo conciliare. Hoc enim aliud non est, quam, vtrinque minitantibus difficultatum scopulis caute enauigatis, earumque declinatis veluti fortibus, veritatis portum tenere. Quæ tamen ita certe nolim accipi, quasi probem eos, quibus non aliæ opiniones placent, quam inter communes & passim circumferri solitas mediæ, quique, has si quando inueniunt aut potius confingunt, tum se felices, tum gloriosos putant, eaque Senecæ in Hercule Octavo act. 2. verba thrasonice iactant.

*Quis medium defugit iter,
Stabili nunquam tramite curret,
Dum petit vnum præbere diem,*

Y 3 Patriosque